

Natura i człowiek

Uwaga! W modelu zostały zawarte przykładowe odpowiedzi, które wskazują kierunek oczekiwanych rozwiązań. Uczeń nie musi udzielić identycznych odpowiedzi, aby otrzymać punkty. Wystarczy, że jego odpowiedź jest poprawnym rozwiązaniem zadania.

Nr zad.	Przykładowe odpowiedzi	Punktacja	Zasady przydzielania punktów
1.	<p>epika</p> <p>np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> -- występuje narrator; osobą mówiącą jest narrator, który opowiada o świecie przedstawionym w tekście; Po wieczerzy i Sędzia i goście ze dworu/Wychodzą na dziedziniec używać wieczoru; - występuje świat przedstawiony; w tekście można określić czas i miejsce akcji, bohaterów oraz wydarzenia; w przytoczonym fragmencie jest to wieczór wokół dworu w Soplicowie, bohaterami są ludzie i przyroda, wydarzeniem – słuchanie koncertu przyrody; - dominuje opowiadanie; narrator posługuje się narracją w formie opowiadania/narrator opowiada o czasach, miejscu, wydarzeniach, tradycji, obrzędach; opowiada o zajęciach mieszkańców dworu w Soplicowie – odpoczynek po kolacji, polowanie, grzybobranie... - występuje narracja; poprzez narrację narrator komunikuje odbiorcy jak zbudowane są poszczególne elementy świata przedstawionego w tekście – np. wydarzenia; w tym przypadku z narracji trzecio osobowej odbiorca dowiaduje się, jak przebiegał „koncert przyrody”. 	0-4	<p>1 punkt za poprawne określenie rodzaju literackiego.</p> <p>Po 1 punkcie za każdy poprawnie merytorycznie i zgodnie z poleceniem zbudowany argument.</p> <p>Uwaga! Przykład nie musi być cytatem.</p>
2.	<p>epopeja(dopuszczalny epos)</p> <p>np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utwór epicki napisany wierszem; pomimo że tekst napisany jest wierszem zawiera w sobie wszystkie cechy epiki, w tym świat przedstawiony: czas – wieczór, miejsce – koło dworu w Soplicowie, bohaterzy – ludzie, przyroda, wydarzenie – słuchanie przez ludzi odgłosów przyrody; - równoległe występowanie dwóch światów; w tekście istnieje równoległe świat ludzi i świat natury, oba światy wpływają na siebie, w tym przypadku przyroda przygotowała koncert dla ludzi; - narrator trzecio osobowy; narrator jest obserwatorem opowiadającym o świecie przedstawionym, nie angażuje się w wydarzenia, zachowuje wobec nich dystans; narrator obserwuje i relacjonuje zachowanie gospodarzy i gości dworu w Soplicowie oraz zachowanie przyrody wokół dworu; - spowalnianie akcji; w tym fragmencie odbywa się ono poprzez bardzo szczegółowe i rozbudowane epitety i porównaniami opisanie zachowania natury; opis wyglądu stawów i dźwięków wydawanych przez zamieszkujące je żaby. 	0 - 4	<p>1 punkt za poprawne określenie rodzaju literackiego.</p> <p>Po 1 punkcie za każdy poprawnie merytorycznie i zgodnie z poleceniem zbudowany argument.</p> <p>Uwaga! Przykład nie musi być cytatem.</p>
3.	<p>np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obserwator; przedstawia to, czego jest świadkiem/co widzi i słyszy; Po wieczerzy i Sędzia, i goście ze dworu /Wychodzą na dziedziniec; - uważny; wnikliwie przedstawia to, co się wokół dzieje; Całe grono z posępną i cichą postawą/Pogląda w niebo; - ma artystyczne usposobienie; posługuje się językiem poetyckim/stosuje środki artystycznego wyrazu; Aż oboje, skrywszy się pod zasloną ciemną/Jak kochankowie, wszechli rozmowę tajemną; - erudyta; zna historię jezior kaukaskich/zna mitologię; Jako zakłete w górach kaukaskich jeziora.../Jak grające na przemian dwie arfy Eola; 	0 - 4	<p>1 punkt za każdą zgodną z tekstem cechę, jej uzasadnienie i przykład.</p> <p>Uwaga! Ocenia się tylko cztery pierwsze cechy.</p> <p>Uwaga! Forma zapisu charakterystyki nie ma wpływu na punktację.</p>

	- muzyczny; odbiera odgłosy natury jak muzykę; dziwna muzyka wieczoru./Zaczął ją puszczyć, jęcząc na poddaszu dworu		
4.	Zostały uwzględnione wszystkie elementy polecenia. Treść w całości zgodna z tekstem.	0-2	Przyznaje się punkty tylko z jednego poziomu, tego, na który wskazuje treść pracy.
	Zostały uwzględnione wszystkie elementy polecenia. W treści dopuszczalna jedna niezgodność z tekstem.	0-1	
	Zaproszenie bezbłędne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.	0-2	Przyznaje się punkty tylko z jednego poziomu, tego, na który wskazuje treść pracy.
	W zaproszeniu dopuszczalny jeden błąd językowy LUB ortograficzny LUB interpunkcyjny.	0-1	
	Wystąpiły wszystkie elementy zaproszenia.	0-1	1 punkt za wystąpienie wszystkich elementów zaproszenia. Uwaga! Jeżeli za to kryterium uczeń otrzymuje 0 punktów, to za całe zadanie nie można przyznać punktów.
5.	np.: pogląda - spogląda nietoperze – nietoperze świe'ce – świece harmoniki – harmonijki skrzypak – skrzypek Wniosek: Język polski zmienia się./Język polski rozwija się.	0-3	2 punkty za 5 poprawnych przykładów. 1 punkt za 4 poprawne przykłady. 1 punkt za wniosek, w którym piszący zwróci uwagę na rozwój języka /na tendencję do zmian.
6.	np.: teraz/ w tym momencie	0-1	1 punkt za poprawną odpowiedź
7.	ten – zaimek – podmiot tamten – zaimek - podmiot	0-2	Po 1 punkcie za każdy przykład.

8.	<p>np.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Co działo się wieczorem wokół dworu w Soplicowie? 2. Kto muzykuje wokół domu? 3. Kto muzykuje w polu? 4. Czym charakteryzował się śpiew chórów żab? 	0-4	Po 1 punkcie za każde poprawne merytorycznie i formalnie pytanie.	
9.	<p>np.:</p> <p>odgłosy: jęki, szepty, wrzaski, bekania, bicia, szmery...</p> <p>Sposób 1. – zastosował wyrazy dźwiękonaśladowcze.</p> <p>Sposób 2. – zastosował wyrazy, w których nagromadził brzęcych spółgłosek (aliteracja spółgłoskowa).</p>	0-3	1 punkt za podanie co najmniej 5 odgłosów; Po 1 punkcie za każdy poprawny sposób.	
Kryterium		Punktacja	Zasady przydzielania punktów	
1	Realizacja tematu wypowiedzi			
a	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	2	Przyznaje się punkty tylko z jednego poziomu, tego, na który wskazuje treść pracy.	
b	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB W pracy występuje fragment nie dotyczący problemu wskazanego w poleceniu.	1	UWAGA! Jeżeli nie zostały przyznane punkty za to kryterium, pozostałe kryteria zerujemy.	
Elementy retoryczne oraz kompetencje literackie i kulturowe				
10.	a	Zastosowanie wszystkich elementów charakterystycznych dla listu. Poglębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami wykorzystanymi w funkcji argumentacyjnej. Argumenty uporządkowane, np. zhierarchizowane; zbudowane ze stwierdzenia argumentacyjnego, komentarza i przykładu. Bezbłądność rzeczowa.	5	Przyznaje się punkty tylko z jednego poziomu, tego, na który wskazuje treść pracy.
	b	Zastosowanie wszystkich elementów charakterystycznych dla listu. Poglębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami. Argumenty uporządkowane, np. zhierarchizowane; zbudowane ze stwierdzenia argumentacyjnego, komentarza i przykładu. Bezbłądność rzeczowa.	4	
	c	Zastosowanie wszystkich elementów charakterystycznych dla listu. Poglębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami. Argumenty zbudowane ze stwierdzenia argumentacyjnego, komentarza i przykładu. Bezbłądność rzeczowa. Dopuszczalny błąd na poziomie interpretacyjnym.	3	
	d	Zastosowanie wszystkich elementów charakterystycznych dla listu. W większości pogłębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, w większości zilustrowane odpowiednimi przykładami. Argumenty zbudowane ze stwierdzenia argumentacyjnego, komentarza i przykładu. Dopuszczalny błąd faktograficzny niemający wpływu na realizację tematu.	2	
	e	Zastosowanie wszystkich elementów charakterystycznych dla listu. Pobieżna argumentacja. Próba zbudowania argumentów ze stwierdzenia argumentacyjnego, komentarza i przykładu. Dopuszczalny błąd faktograficzny niemający wpływu na realizację tematu.	1	

2	Kompozycja		
a	Wypowiedź ma trójdzielną budowę; zachowane są proporcje pomiędzy poszczególnymi częściami; części są wewnętrznie spójne i logicznie ze sobą powiązane.	2	Przyznaje się punkty tylko z jednego poziomu.
b	Wypowiedź ma trójdzielną budowę; zachowane są proporcje pomiędzy poszczególnymi częściami; części są logicznie ze sobą powiązane.	1	
3	Język		
a	w wypowiedzi nie występują błędy językowe	5	Przyznaje się punkty tylko z jednego poziomu.
b	w wypowiedzi występują najwyżej dwa błędy składniowe	4	
c	w wypowiedzi występują najwyżej dwa błędy składniowe i dwa błędy fleksyjne	3	
d	w wypowiedzi występują najwyżej dwa błędy składniowe, dwa błędy fleksyjne i błąd leksykalny	2	
e	w wypowiedzi występuje najwyżej 6 błędów różnego rodzaju	1	
4	Ortografia		
a	w wypowiedzi brak jest błędów ortograficznych	3	Przyznaje się punkty tylko z jednego poziomu.
b	w wypowiedzi brak jest rażących błędów ortograficznych we wszystkich wyrazach	2	
c	w wypowiedzi brak jest rażących błędów ortograficznych w wyrazach o wysokiej frekwencji w języku	1	
5	Interpunkcja		
a	w wypowiedzi brak jest błędów interpunkcyjnych	3	Przyznaje się punkty tylko z jednego poziomu
b	w wypowiedzi brak jest składniowych błędów interpunkcyjnych	2	
c	w wypowiedzi dopuszczalny jest jeden składniowy błąd interpunkcyjny	1	
Razem		50	